

Obsah

Seznam zkratk	11
Úvod	13
1. Význam neziskového sektoru v ČR	15
1.1 Postavení neziskového sektoru v národním hospodářství	15
1.2 Vybrané oblasti působnosti neziskového sektoru	16
1.3 Charakteristické znaky a funkce nestátních neziskových organizací	17
1.4 Tradice a vývoj nestátních neziskových organizací v ČR	18
1.5 Ekonomické ukazatele pro nestátní neziskové organizace	20
1.6 Problémy v neziskovém sektoru	20
2. Místo neziskových organizací v právním řádu ČR	21
2.1 Veřejná prospěšnost a nový občanský zákoník	21
2.2 Veřejně prospěšný poplatník dle zákona o daních z příjmů	22
2.3 Veřejné rejstříky	23
2.3.1 Co se stalo po 1. lednu 2014 s bývalými rejstříky?	24
2.3.2 Co tedy bylo a je nutné udělat a v jakých lhůtách?	24
2.3.3 Nesprávnost nebo neúplnost údajů v rejstříku	25
3. Druhy neziskových organizací	26
3.1 Druhy neziskových organizací z globálního hlediska	26
3.2 Druhy neziskových organizací dle zřizovatele	26
4. Nový občanský zákoník a právní formy nestátních neziskových organizací ..	27
4.1 Nové právní formy nestátních neziskových organizací po rekodifikaci	27
4.2 Jak probíhala transformace nestátního neziskového sektoru?	28
4.2.1 Příklad na občanské sdružení	28
4.2.2 Příklad na organizaci s mezinárodním prvkem	28
4.2.3 Příklad na nadaci a nadační fond	29
4.2.4 Příklad na obecně prospěšnou společnost	29
4.2.5 Příklad na zájmové sdružení právnických osob	29
4.2.6 Příklad na církevní právnickou osobu	29
5. Vznik, zánik a řízení vybraných forem nestátních neziskových organizací ...	30
5.1 Spolek	30
5.2 Ústav	31
5.3 Nadace	32
5.4 Nadační fond	34
5.5 Sociální družstvo	34
5.6 Další nestátní neziskové organizace upraveny jinými zákony než NOZ ...	35
5.6.1 Církev, náboženské společnosti a církevní právnické osoby	35
5.6.2 Politické strany a politická hnutí	35
5.6.3 Honební společenstva	35
5.6.4 Obecně prospěšné společnosti	35
5.6.5 Zájmová sdružení právnických osob	36

6.	Financování nestátních neziskových organizací	37
6.1	Obecné principy financování nestátních neziskových organizací	37
6.1.1	Vícezdrojovost	37
6.1.2	Samofinancování	37
6.1.3	Fundraising	38
6.1.3.1	Formy fundraisingu	39
6.1.3.2	Základní metody fundraisingu	39
6.1.3.3	Zásady jednání s dárcem	40
6.1.3.4	Znalost motivů individuálních dárců	41
6.1.4	Neziskovost	41
6.1.5	Daňové úlevy	42
6.2	Způsoby financování nestátních neziskových organizací	42
6.3	Nástroje financování nestátních neziskových organizací	42
6.4	Finanční zdroje nestátních neziskových organizací	43
6.4.1	Vlastní zdroje	43
6.4.1.1	Členské příspěvky	43
6.4.1.2	Příjmy z výkonu hlavní činnosti	43
6.4.1.3	Příjmy z doplňkových činností	44
6.4.1.4	Podnikání	44
6.4.2	Cizí zdroje	45
6.4.3	Potenciální zdroje	45
6.4.3.1	Příspěvky ze zdrojů Evropské unie	45
6.4.3.2	Dotace státu a municipalit nestátním neziskovým organizacím	46
6.4.3.3	Příspěvky nadací a nadačních fondů	46
6.4.3.4	Firemní dárcovství	46
6.4.3.5	Individuální dárcovství	46
6.4.3.6	Další zdroje	47
6.5	Státní dotační politika	47
6.6	Soukromé financování neziskových organizací	50
7.	Ekonomika nestátních neziskových organizací	52
7.1	Právní předpisy pro nestátní neziskové organizace	52
7.1.1	Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb.	53
7.1.2	Vyhláška č. 504/2002 Sb.	53
7.1.3	Vyhláška č. 325/2015 Sb.	54
7.1.4	České účetní standardy č. 401–414	54
7.2	Vnitřní předpisy nestátních neziskových organizací	55
7.3	Finanční řízení a rozpočet neziskových organizací	56
7.3.1	Rozpočet a jeho sestavování	56
8.	Účetní souvislosti aktivit nestátních neziskových organizací	58
8.1	Účetnictví	58
8.1.1	Změny v terminologii od 1. 1. 2014	59
8.1.2	Jednoduché účetnictví	60
8.1.3	Novela zákona o účetnictví od roku 2016	63
8.1.4	Účetní knihy v jednoduchém účetnictví	66
8.1.4.1	Peněžní deník	67
8.1.4.2	Knih pohledávek a závazků	68
8.1.4.3	Pomocné knihy	69

8.1.5	Podvojně účetnictví	76
8.1.5.1	Podvojně účetnictví obecně	76
8.1.5.2	Legislativní úprava účetnictví	78
8.1.5.3	Účtování v jednotlivých účtových třídách	79
8.1.5.4	Účtová třída 0 – Dlouhodobý majetek	80
8.1.5.5	Účtová třída 1 – Zásoby	89
8.1.5.6	Účtová třída 2 – Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé úvěry	92
8.1.5.7	Účtová třída 3 – Zúčtovací vztahy	94
8.1.5.8	Účtová třída 5 a 6 – Náklady a výnosy	98
8.1.5.9	Účtová třída 9 – Vlastní jmění, fondy, výsledek hospodaření, rezervy, dlouhodobé úvěry a zápůjčky, závěrkové a podrozvahové účty	101
8.2	Roční účetní závěrka v nestátních neziskových organizacích	106
8.3	Povinnost zveřejnění účetní závěrky	108
8.4	Audit ve vybraných neziskových organizacích	109
9.	Daně a nestátní neziskové organizace	114
9.1	Daň z nemovitých věcí	114
9.1.1	Daň z pozemků	116
9.1.2	Daň ze staveb a jednotek	117
9.2	Daň z nabytí nemovitých věcí	121
9.3	Daň silniční	123
9.4	Daň z příjmů	131
9.4.1	Změny v zákoně o daních z příjmů od 2014	132
9.4.1.1	Veřejně prospěšný poplatník	133
9.4.1.2	Úroky z účtů	135
9.4.1.3	Skupina veřejně prospěšných poplatníků s tzv. širokým základem daně	136
9.4.1.4	Bezúplatné příjmy z darů	136
9.4.1.5	Nedaňové výdaje (náklady) dle § 25 odst. 1 písm. i) zákona o daních z příjmů	136
9.4.2	Možnosti režimů zdanění příjmů u nestátních neziskových organizací	136
9.4.2.1	Rozdělení příjmů u veřejně prospěšných poplatníků	138
9.4.2.2	Příjmy, které nejsou předmětem daně	140
9.4.2.3	Příjmy, které jsou předmětem daně, ale jsou osvobozené	144
9.4.2.4	Příjmy zdaňované zvláštní sazbou daně	148
9.4.2.5	Příjmy zahrnované do základu daně	148
9.4.2.6	Praktický příklad	149
9.4.3	Schéma postupu zjištění základu daně	151
9.4.3.1	Položky zvyšující základ daně	151
9.4.3.2	Položky snižující základ daně	153
9.4.3.3	Snížení základu daně a daňová povinnost	155
9.4.4	Daňové souvislosti darování	162
9.4.4.1	Daňové souvislosti dárcovství u dárce, kterým je fyzická osoba	163
9.4.4.2	Daňové souvislosti dárcovství u dárce, kterým je právník osoba	165

9.4.4.3	Daňové souvislosti dárcovství u obdarovaného	166
9.4.4.4	Účtování o daru	169
9.4.5	Praktická část	170
9.4.5.1	Poplatník s úzkým základem daně	172
9.4.5.2	Poplatník se širokým základem daně	174
9.4.5.3	Praktický příklad na dar	176
9.4.6	Výbrané daňové problémy	176
9.4.6.1	Paušální výdaj na dopravu od 1. 1. 2014	176
9.4.6.2	§ 25 odst. 1 písm. i) zákona o daních z příjmů	177
9.4.6.3	§ 25 odst. 1 písm. zp), zq) zákona o daních z příjmů	177
9.4.6.4	Uplatňování odpisů do daňově uznatelných výdajů	178
9.4.6.5	Kurzové rozdíly u nestátních neziskových subjektů	178
9.4.6.6	Úrok z jistoty dle nového občanského zákoníku	179
9.4.6.7	Finanční leasing – následné rozšíření definice v roce 2015	179
9.4.6.8	§ 23 odst. 6 zákona o daních z příjmů	180
9.4.6.9	Členské příspěvky, které se považují za daňový výdaj	181
9.4.6.10	Hmotný a nehmotný majetek	181
9.4.6.11	Opravné položky k pohledávkám	202
9.4.6.12	Odpis pohledávky	206
9.4.6.13	Postoupení pohledávky	207
9.4.6.14	Rezervy a neziskové organizace	207
9.4.6.15	Stravování zaměstnanců z pohledu daně z příjmů	210
9.4.6.16	Cestovní náhrady zaměstnanců	212
9.5	Daň z přidané hodnoty	220
9.5.1	Základní pojmy zákona o DPH	223
9.5.1.1	Předmět daně	223
9.5.1.2	Ekonomická činnost a daňové subjekty	225
9.5.1.3	Sazby daně, hlavní a vedlejší plnění	227
9.5.1.4	Místo plnění	228
9.5.2	Osvobozená plnění	230
9.5.2.1	Základní poštovní služby a dodání poštovních známek (§ 52 zákona o DPH)	232
9.5.2.2	Dodání vybraných nemovitých věcí (§ 56 zákona o DPH)	232
9.5.2.3	Nájem vybraných nemovitých věcí (§ 56a zákona o DPH)	234
9.5.2.4	Výchova a vzdělávání (§ 57 zákona o DPH)	235
9.5.2.5	Zdravotní služba a dodání zdravotního zboží (§ 58 zákona o DPH)	240
9.5.2.6	Sociální pomoc (§ 59 zákona o DPH)	244
9.5.2.7	Ostatní plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně (§ 61 zákona o DPH)	244
9.5.2.8	Dodání zboží, které bylo použito pro plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně a zboží, u něhož nemá plátce nárok na odpočet daně (§ 62 zákona o DPH)	248
9.5.2.9	Plnění osvobozená od daně s nárokem na odpočet daně (§ 63 zákona o DPH)	248

9.5.2.10	Osvobození od daně při dovozu zboží (§ 71 písm. f) zákona o DPH)	249
9.5.3	Plátce, identifikovaná osoba	249
9.5.3.1	Povinnost registrace	251
9.5.3.2	Osoba neusazena v tuzemsku, osoba osvobozena, osoba registrovaná k dani v EU	252
9.5.4	Vznik povinnosti přiznat daň nebo uskutečnění plnění	253
9.5.5	Daňové doklady	256
9.5.5.1	Zjednodušený daňový doklad (§ 30 zákona o DPH)	258
9.5.5.2	Splátkový kalendář (§ 31 zákona o DPH)	258
9.5.5.3	Platební kalendář (§ 31a zákona o DPH)	259
9.5.5.4	Souhrnný daňový doklad (§ 31b zákona o DPH)	259
9.5.5.5	Doklad o použití (§ 32 zákona o DPH)	259
9.5.5.6	Daňový doklad při dovozu zboží (§ 33 zákona o DPH)	259
9.5.5.7	Daňový doklad při vývozu zboží (§ 33a zákona o DPH)	259
9.5.6	Přenos daňové povinnosti	260
9.5.7	Daňové přiznání k DPH	263
9.5.8	Základ daně a výpočet daně	268
9.5.9	Nárok na odpočet	270
9.5.10	Oprava základu daně a výše daně a oprava v jiných případech	271
9.5.10.1	Oprava základu daně a výše daně dle § 42 zákona o DPH	272
9.5.10.2	Oprava základu daně a výše daně dle § 43 zákona o DPH	274
9.5.11	Uplatňování DPH v rámci EU a ve vztahu k třetím zemím	275
9.5.12	Částečný odpočet	279
9.5.12.1	Poměrný koeficient podle § 75 zákona o DPH	282
9.5.12.2	Krátící koeficient podle § 76 zákona o DPH	284
9.5.13	Úprava odpočtu a vyrovnání u majetku	289
9.5.13.1	Úprava odpočtu u dlouhodobého majetku dle § 78 zákona o DPH	289
9.5.13.2	Vyrovnání odpočtu daně dle § 77 zákona o DPH	293
9.5.14	Praktický příklad	295
Seznam obrázků		305
Seznam grafů		306
Seznam tabulek		307
Výběr z použité literatury		310
Příloha A		311
Příloha B		316
Vzorový účtový rozvrh		322